

Zdravniška Zbornica
Slovenije

Prikaz nekaterih rezultatov iz ankete Nasilje na delovnem mestu

Ljubljana, marec 2019

Vsebina

Opis vprašalnika in podatkov	3
Opis izbranih metod	3
Opisna statistika	3
Analiza povezanosti	3
Demografija	4
Opis neodvisnih spremenljivk	5
Q2 – Spol	5
Q7 – Oblika izvajanja zdravstvene dejavnosti	5
Q7 – Oblika izvajanja zdravstvene dejavnosti - rekodirano	5
Opis neodvisnih spremenljivk	7
Q15 – Nasilje na delovnem mestu	7
Q16 – Oblike nasilja	8
Q21 - Najpogostejši povod za izbruh nasilja	9
Q26 - Odziv na nasilno vedenje bolnika oz. druge osebe	10
Q31 - Zaščitni ukrepi	10
Q32 – Želja po udeležbi izobraževanja s področja preprečevanja, prepoznavanja in zaščite pred nasiljem	11
Analiza povezanosti	12
Spol in nasilje na delovnem mestu	12
Spol in oblike nasilja	13
Spol in iskanje pomoči pri članih svoje delovne skupine	14
Oblika izvajanja zdravstvene dejavnosti in nasilje na delovnem mestu	15
Oblika izvajanja zdravstvene dejavnosti in povodi za izbruh nasilja	16
Zaščitni ukrepi v zdravstvenih ustanovah (Q31) glede na obliko izvajanja zdravstvene dejavnosti	17
Predlogi za izboljšavo ankete – kakovosti podatkov	18

Opis vprašalnika in podatkov

Uporabljeni so bili podatki, pridobljeni 12.4.2018 - 16.5.2018 s spletno anketo (1KA).

Anketo sestavlja 33 vprašanj razdeljenih na tri sklope, in sicer demografska vprašanja, delovne navade/lastnosti dela ter percepcija nasilja na delovnem mestu. Vsebina ankete sloni na posameznikovi percepciji lastnosti poklica zdravnikov in ostalih uslužbencev, ki so bili leta 2018 člani Zdravniške zbornice Slovenije (v nadaljevanju ZZS).

Na vprašalnik so odgovarjali posamezniki (1535 ustreznih enot), ki so bili v času zbiranja podatkov (12.4.2018 - 16.5.2018) člani ZZS.

V anketi so sodelovali sekundariji (35), zobozdravniki pripravniki (8), specializanti (231), zdravniki splošne medicine brez specializacije (39), specialisti (870), zobozdravniki brez specializacije (292), medicinske sestre (13), tehnik zdravstvene nege (4), administratorji (4). Ostali (22), katerih poklic ni bil naveden, so to opredelili pod »drugo«.

V analizi podatkov pa sem se usmerila na sekundarije, zobozdravnike pripravnike, specializante, zdravnike splošne medicine brez specializacije, specialiste in zobozdravnike brez specializacije.

Opis izbranih metod

Opisna statistika

Najprej bom za predstavitev nekaterih podatkov uporabila deskriptivne oz. opisne statistike. Gre za sklop metod, ki predstavljajo srednje vrednosti, razpršenost ali oblike porazdelitve. Nekatero podatke bom tudi grafično predstavila.

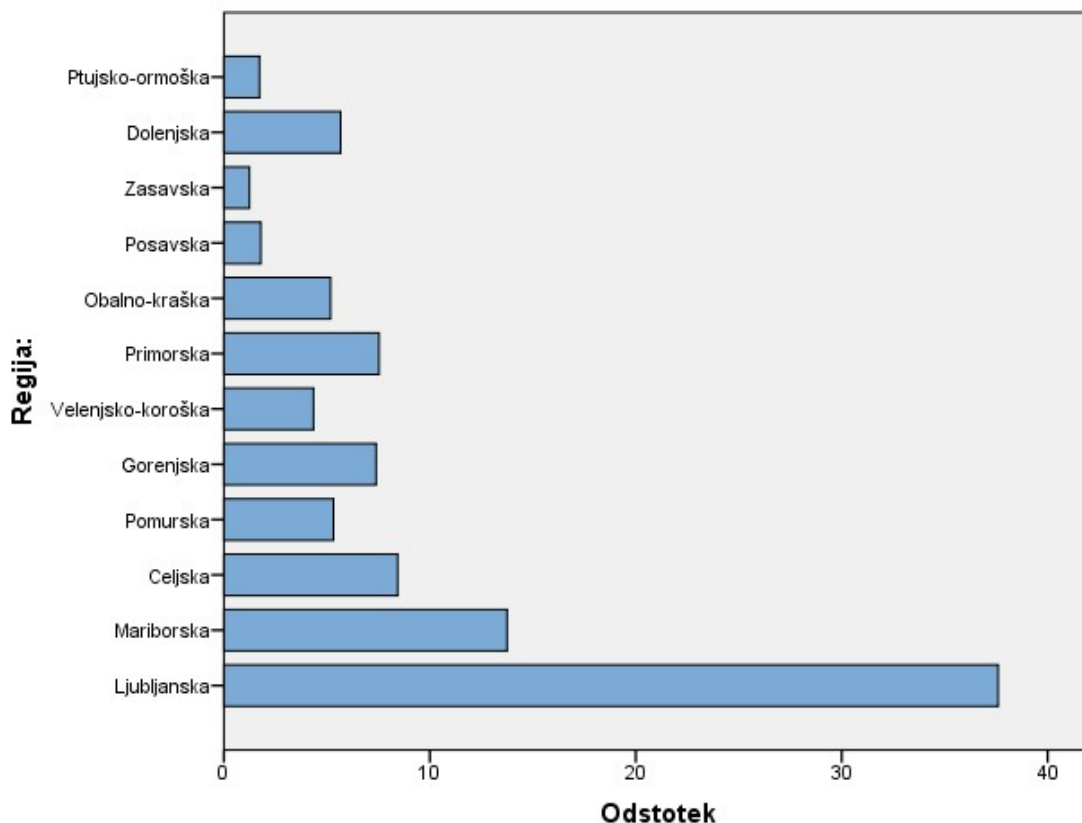
Analiza povezanosti

Za analizo povezanosti spremenljivk bom izračunala različne statistike glede na tip merske lestvice spremenljivke. Ker imata obe neodvisni spremenljivki nominalno mersko lestvico, bom izračunala Pearsonov Hi-kvadrat.

Povezanost bom izračunala med neodvisno spremenljivko *spol* in odvisnimi spremenljivkami vprašanj Q15 (nasilje na delovnem mestu), Q16 (oblike nasilja) in Q26 (odziv na nasilno vedenje bolnika oz. druge osebe) ter med neodvisno spremenljivko *oblika izvajanja zdravstvene dejavnosti* in odvisnima spremenljivkama Q15 in Q21 (najpogostejši povod za izbruh nasilja).

Demografija

Anketo je izpolnilo 421 moških (28,2 % vseh anketirancev) in 1051 žensk, ki predstavljajo 70,4 % vseh anketirancev, ostali (1,3 %) spola niso opredelili. Povprečna starost vseh anketirancev je 46 let, povprečna delovna doba 19 let in povprečna delovna doba na sedanjem delovnem mestu 12 let. Največ anketirancev prihaja/opravlja delo v ljubljanski regiji (544 anketirancev), najmanj pa v zasavski regiji (18 anketirancev).

Graf 1: Porazdelitev anketirancev glede na regijo v odstotkih

Opis neodvisnih spremenljivk

Q2 – Spol

Spremenljivka ima dve vrednosti:

1 – moški

2 – ženska

Vprašanje ima 1472 veljavnih odgovorov.

Q7 – Oblika izvajanja zdravstvene dejavnosti

Spremenljivka ima pet vrednosti:

1 – v javnem zavodu

2 – kot zasebnik s koncesijo

3 – kot zasebnik brez koncesije

4 – kot zaposleni pri zasebniku

5 – drugo

Vprašanje ima 1437 veljavnih odgovorov.

Največ jih delo opravlja v javnem zavodu (1110 vseh anketirancev). 202 anketirancev delo opravljajo kot zasebniki s koncesijo, 40 kot zasebniki brez koncesije in 63 jih je zaposlenih pri zasebniku. 22 anketirancev je označilo 'drugo' – nezaposleni, upokojeni, uslužbenci Medicinske fakultete itd.

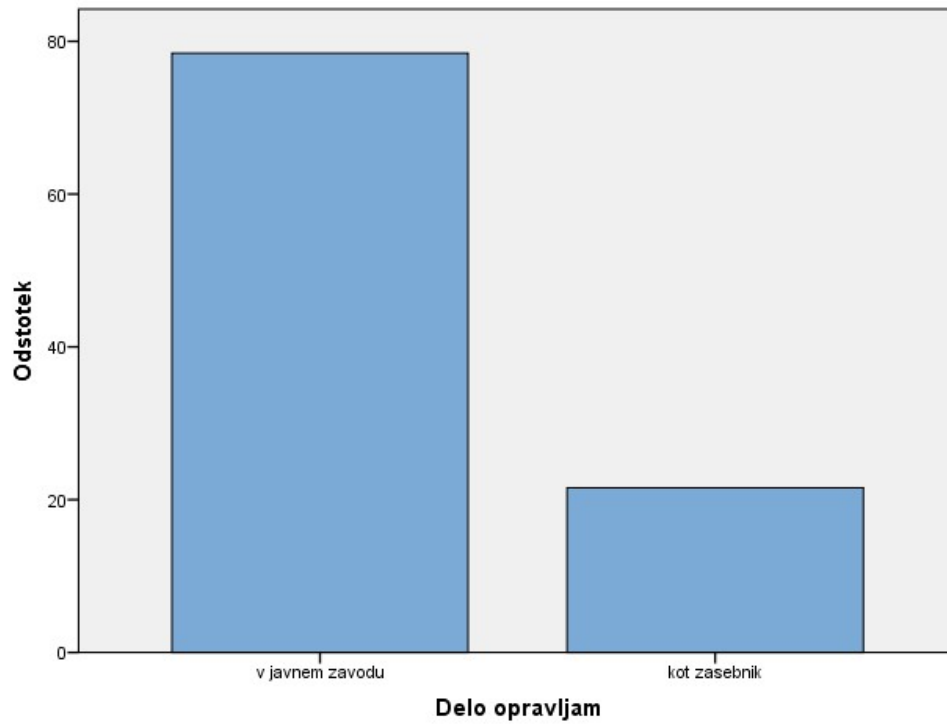
Q7 – Oblika izvajanja zdravstvene dejavnosti - rekodirano

Spremenljivko 'Q7 – Oblika izvajanja zdravstvene dejavnosti' sem rekodirala; prvotnih 5 vrednosti sem rekodirala v 2 kategoriji, in sicer:

1 – v javnem zavodu

2 – kot zasebnik

Vrednost 1 ostaja enaka, vrednosti 2, 3 in 4 sem združila v novo kategorijo 2 – kot zasebnik, vrednost 5 (drugo) pa sem izpustila iz analize. V novi kategoriji 'kot zasebnik' je 305 anketirancev.

Graf 2: Porazdelitev anketirancev glede na obliko podjetja v odstotkih

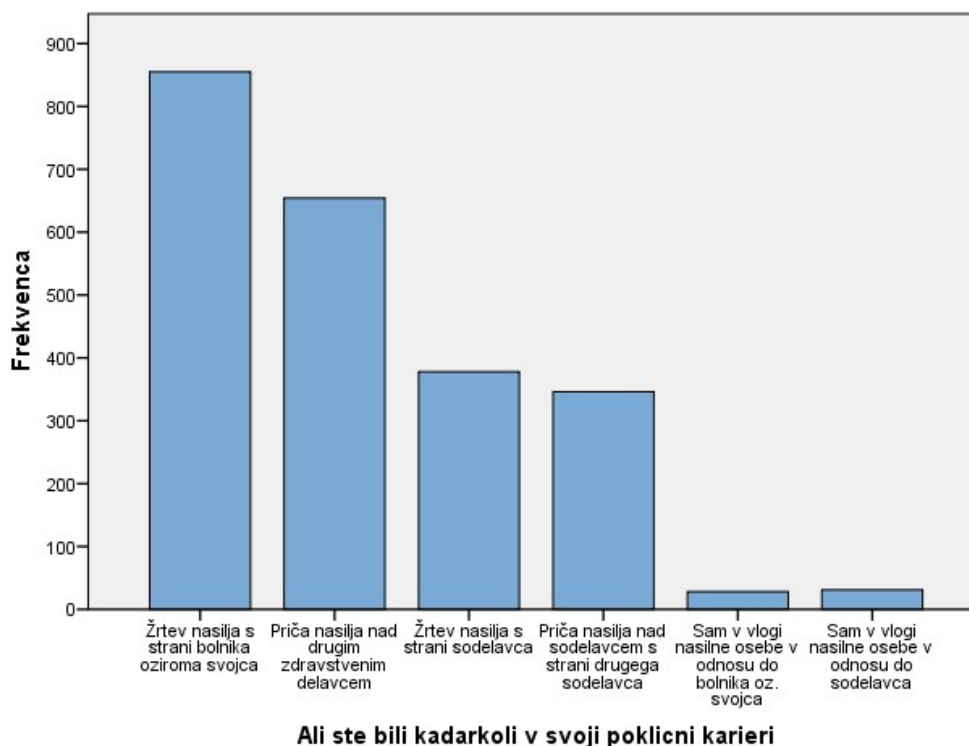
Opis neodvisnih spremenljivk

Q15 – Nasilje na delovnem mestu

Vprašanje Q15 ('Ali ste bili kadarkoli v svoji poklicni karieri') ima sedem spremenljivk Q15a-Q15g. Na vsako trditev so odgovorili z da ali ne. Vprašanje ima 1197 veljavnih odgovorov.

Tabela 1: Frekvenčna porazdelitev spremenljivk Q15a-Q15g

Ali ste bili kadarkoli v svoji poklicni karieri	Ne		Da	
	N	%	N	%
a. Žrtev nasilja s strani bolnika oziroma svojca	342	28,6%	855	71,4%
b. Priča nasilja nad drugim zdravstvenim delavcem	543	45,4%	654	54,6%
c. Žrtev nasilja s strani sodelavca	819	68,4%	378	31,6%
d. Priča nasilja nad sodelavcem s strani drugega sodelavca	851	71,1%	346	28,9%
e. Sam v vlogi nasilne osebe v odnosu do bolnika oz. svojca	1169	97,7%	28	2,3%
f. Sam v vlogi nasilne osebe v odnosu do sodelavca	1166	97,4%	31	2,6%
g. Nikoli nisem bil izpostavljen nasilju	1044	87,2%	153	12,8%

Graf 3: Prikaz anketirancev, ki so bili posredno/neposredno izpostavljeni nasilju

Q16 – Oblike nasilja

Vprašanje Q16 (*'Katerih oblik nasilja ste bili kot žrtev deležni v preteklem koledarskem letu'*) ima 15 spremenljivk Q16a-Q16n. Vsaka spremenljivka ima 5 vrednosti – anketiranci so trditve ocenjevali z:

1. več kot 50-krat
2. od 10- do 50-krat
3. od 5- do 10-krat
4. do 5-krat
5. nikoli

Tabela 2: *Frekvenčna porazdelitev spremenljivk Q16a-Q16o*

Oblike nasilja	več kot 50-krat		od 10- do 50-krat		od 5- do 10-krat		4 do 5-krat		5 nikoli	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
a. Prepiranje	72	6,4%	199	17,6%	237	21,0%	416	36,8%	205	18,2%
b. Nesramno in nespoštljivo vedenje	114	10,4%	256	23,4%	221	20,2%	360	32,9%	143	13,1%
c. Žuganje s pestmi	5	0,5%	19	1,9%	40	4,1%	183	18,8%	729	74,7%
d. Kazanje različnih žaljivih kretenj	10	1,0%	27	2,8%	61	6,4%	207	21,7%	649	68,0%
e. Žalitve, preklinjanje	49	5,0%	108	11,1%	153	15,7%	381	39,1%	284	29,1%
f. Metanje predmetov	1	0,1%	15	1,6%	48	5,1%	158	16,8%	718	76,4%
g. Nadlegovanje in zastraševanje/ustrahovanje	13	1,3%	44	4,6%	103	10,7%	337	35,0%	466	48,4%
h. Ustne ali pisne grožnje	13	1,3%	40	4,1%	83	8,6%	360	37,2%	471	48,7%
i. Vizualno spolno nadlegovanje	1	0,1%	10	1,1%	16	1,7%	75	8,0%	831	89,1%
j. Fizično spolno nadlegovanje	1	0,1%	3	0,3%	6	0,6%	58	6,2%	865	92,7%
k. Spolno nadlegovanje z obscenim govorjenjem	4	0,4%	6	0,6%	30	3,2%	129	13,8%	769	82,0%
l. Udarec, brca, druge oblike fizičnega nasilja	0	0,0%	0	0,0%	3	0,3%	41	4,4%	888	95,3%
m. Nedovoljeno poseganje v zasebnost	3	0,3%	12	1,3%	41	4,4%	170	18,1%	715	76,0%
n. Nedovoljeno slikovno in zvočno snemanje	0	0,0%	4	0,4%	10	1,1%	116	12,4%	809	86,2%
o. Drugo	1	0,2%	7	1,4%	5	1,0%	19	3,8%	472	93,7%

Anketiranci v povprečju ocenjujejo, da so bili žrtev prepiranja od 5- do 10-krat v preteklem letu. V povprečju ocenjujejo, da so bili žrtev nesramnega, neobčutljivega in nespoštljivega vedenja od 5- do 10-krat v preteklem letu, žrtev žalitev, preklinjanja in uporabe podcenjujočih izrazov do 5-krat v preteklem letu, žrtev nadlegovanja in zastraševanja/ustrahovanja (tudi z gestami) do 5-krat v preteklem letu in da so bili žrtev ustnih ali pisnih groženj, vključno s sovražnim govorom ali grožnjami po elektronski pošti, telefonu, na družbenih omrežjih do 5-krat v preteklem letu.

Pri ostalih trditvah so anketiranci v povprečju ocenjevali frekvenco izvajanja določene oblike nasilja kot »nikoli«.

Q21 - Najpogostejši povod za izbruh nasilja

Vprašanje Q21 ('Kaj je bil najpogostejši povod za izbruh nasilja (izberite tri najpogostejše povode') ima 11 spremenljivk Q21a-Q21k. Anketiranci so bili naprošeni, da izberejo tri najpogostejše povode. Na trditve so odgovorili z da ali ne. Vprašanje ima 1079 veljavnih odgovorov.

Tabela 3: Frekvenčna porazdelitev spremenljivk Q21a-Q21k

Povod za izbruh nasilja	NE		DA	
	N	%	N	N %
a. neupravičena zahteva po zdravih in receptih za zdravila	721	66,8%	358	33,2%
b. neupravičena zahteva po napotitvi	691	64,0%	388	36,0%
c. neupravičena zahteva po zdravniških potrdilih in drugih dokumentih	833	77,2%	246	22,8%
d. neupravičena zahteva po bolniškem dopustu	963	89,2%	116	10,8%
e. organizacija dela (naročanje, predolgo čakanje v čakalnici)	389	36,1%	690	63,9%
f. nezadovoljstvo s strokovnostjo obravnave	843	78,1%	236	21,9%
g. nezadovoljstvo z odnosom zdravstvenega osebja	740	68,6%	339	31,4%
h. psihični vzroki na strani povzročitelja	546	50,6%	533	49,4%
i. zasvojenost povzročitelja s psihoaktivnimi snovmi	840	77,8%	239	22,2%
j. dejavniki okolja (prostorska stiska, premalo sedežev, vročina, mraz, slab zrak)	922	85,4%	157	14,6%
k. Drugo	969	89,8%	110	10,2%

Trditev, ki je bila največkrat (690 anketirancev) izbrana kot povod za izbruh nasilja je organizacija dela (naročanje, predolgo čakanje v čakalnici). Sledijo psihični vzroki na strani povzročitelja (533 anketirancev) in neupravičena zahteva po napotitvi (388 anketirancev).

Q26 - Odziv na nasilno vedenje bolnika oz. druge osebe

Vprašanje Q26 ('Kakšen je bil vaš odziv na nasilno vedenje bolnika oz. druge osebe (možnih je več odgovorov)') ima 7 spremenljivk Q26a-Q26g. Na vsako trditev so odgovorili z da ali ne. Vprašanje ima 1077 veljavnih odgovorov.

Tabela 4: Frekvenčna porazdelitev spremenljivk Q26a-Q26g

Odziv na nasilno vedenje	NE		DA	
	N	%	N	%
a. Nisem se odzval, ignoriral sem bolnikovo vedenje	838	77,8%	239	22,2%
b. Še enkrat sem bolniku mirno pojasnil situacijo	278	25,8%	799	74,2%
c. Na nasilje sem se odzval z manjšo ostrino	676	62,8%	401	37,2%
d. Na nasilje sem se odzval z enako ostrino	999	92,8%	78	7,2%
e. Na nasilje sem se odzval z večjo ostrino	1046	97,1%	31	2,9%
f. Po pomoč sem se obrnil na člane svoje delovne skupine – tima	759	70,5%	318	29,5%
g. Drugo (npr. obvestilo varnostnikom, policiji, itd.):	802	74,5%	275	25,5%

Q31 - Zaščitni ukrepi

Vprašanje Q31 ('Je v vaši zdravstveni ustanovi oz. delovnem okolju uveden kateri od naslednjih zaščitnih ukrepov (označite vse ustrezne odgovore)') ima 11 spremenljivk Q31a-Q31k. Na vsako trditev so odgovorili z da ali ne. Vprašanje ima 879 veljavnih odgovorov.

Najpogosteje izbran zaščitni ukrep v zdravstveni ustanovi oz. delovnem mestu anketirancev je obrazec za poročanje zdravstvenega osebja o nasilnih bolnikih in/ali spremljevalcih (401 anketirancev), sledi stalna prisotnost varnostnika v stavbi (369 anketirancev).

Tabela 5: Frekvenčna porazdelitev spremenljivk Q31a-Q31k

Zaščitni ukrep	Ne		Da	
	N	%	N	%
a. Stalna prisotnost varnostnika v stavbi	510	58,0%	369	42,0%
b. Rdeči gumb	736	83,7%	143	16,3%
c. Osebna zaščitna sredstva (navedite):	851	96,8%	28	3,2%
d. Strokovno usposabljanje zaposlenih za primere nasilja	730	83,0%	149	17,0%
e. Strokovne smernice oz. program ukrepanja	717	81,6%	162	18,4%
f. Obrazec za poročanje zdravstvenega osebja o nasilnih bolnikih in/ali spremljevalcih	478	54,4%	401	45,6%
g. Utečen postopek obravnave (protokol) nasilnega dogodka v vodstvu zavoda/klinike	703	80,0%	176	20,0%
h. Možnost pravne pomoči zdravstvenemu delavcu	730	83,0%	149	17,0%
i. Protokol kriznega (medijskega in osebnega) komuniciranja v primeru incidenta	824	93,7%	55	6,3%
j. Možnost psihosocialne pomoči	755	85,9%	124	14,1%
k. Drugo	722	82,1%	157	17,9%

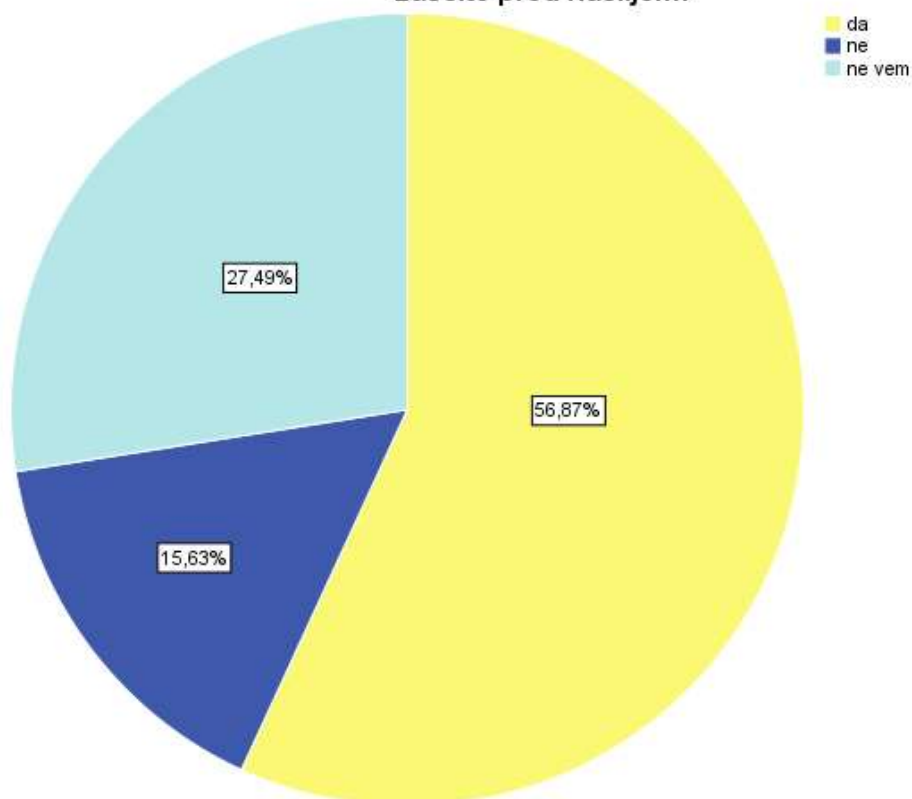
Q32 – Želja po udeležbi izobraževanja s področja preprečevanja, prepoznavanja in zaščite pred nasiljem

Spremenljivka Q32 ima 3 vrednosti:

- da
- ne
- ne vem

Vprašanje ima 1113 veljavnih odgovorov.

Želel bi se udeležiti izobraževanja s področja preprečevanja, prepoznavanja in zaščite pred nasiljem:

Graf 4: Želja po udeležbi izobraževanja s področja preprečevanja, prepoznavanja in zaščite pred nasiljem v odstotkih.

Analiza povezanosti

Spol in nasilje na delovnem mestu

Tabela 6: Analiza povezanost odvisnih spremenljivk Q15 in neodvisne spremenljivke spol

Ali ste bili kadarkoli v svoji poklicni karieri	Spol		
	Pearsonov koeficient	Natančna stopnja značilnosti	N
a. Žrtev nasilja s strani bolnika oziroma svojca	,050	,084	1187
b. Priča nasilja nad drugim zdravstvenim delavcem	-,051	,078	1187
c. Žrtev nasilja s strani sodelavca	,043	,141	1187
d. Priča nasilja nad sodelavcem s strani drugega sodelavca	-,069	,017	1187
e. Sam v vlogi nasilne osebe v odnosu do bolnika oz. svojca	-,040	,173	1187
f. Sam v vlogi nasilne osebe v odnosu do sodelavca	-,051	,077	1187
g. Nikoli nisem bil izpostavljen nasilju	-,041	,162	1187

Predpostavke hi-kvadrata (χ^2) testa so izpolnjene pri večini spremenljivkah, saj so vse vrednosti teoretičnih frekvenc večje od 5.

Domnevi:

H0: $\chi^2 = 0$ ... Na populaciji ni povezanosti med spolom in Q15a-Q15g.

H1: $\chi^2 > 0$ ... Na populaciji je povezanost med spolom in Q15a-Q15g.

Pri vseh spremenljivkah je vrednost χ^2 večja od 0.

Natančna stopnja značilnosti (p) je manjša od $\alpha = 0,05$ samo pri spremenljivki Q15d - priča nasilja nad sodelavcem s strani drugega sodelavca. Ničelno domnevo za spremenljivko Q15d pri 5% stopnji značilnosti zavrnem in sprejem alternativo hipotezo. Ob 5% stopnji značilnosti lahko trdim, da na populaciji obstaja povezanost med posameznikovim spolom in njegovo prisotnostjo ob nasilju nad sodelavcem s strani drugega sodelavca.

Za merjenje moči povezanosti sem izbrala koren Personovega koeficienta, saj imata obe spremenljivki po dve vrednosti (2x2 tabela). Vrednost Personovega koeficienta (-0,069) kaže na (zelo) nizko in negativno povezanost med spremenljivkama.

Torej, moški so pogosteje priče nasilja nad sodelavcem s strani drugega sodelavca.

Spol in oblike nasilja

Tabela 7: Analiza povezanost odvisnih spremenljivk Q16 in neodvisne spremenljivke spol

Katerih oblik nasilja ste bili kot žrtev deležni v preteklem koledarskem letu	Q2 Spol:			
	Cramerjev koeficient	Pearsonov koeficient kontingence	Natančna stopnja značilnosti	N
a Prepiranje	,051	,051	,577	1121
b Nesramno in nespoštljivo vedenje	,099	,099	,030	1088
d Kazanje različnih žaljivih kretenj	,057	,057	,543	949
e Žalitve, preklinjanje	,131	,131	,002	970
g Nadlegovanje in zastraševanje/ustrahovanje	,090	,090	,102	958
h Ustne ali pisne grožnje	,052	,052	,631	962

Predpostavke hi-kvadrata (χ^2) testa so izpolnjene pri spremenljivkah Q16a, Q16b, Q16d, Q16e, Q16g in Q16h.

Domnevi:

H0: $\chi^2 = 0$ ... Na populaciji ni povezanosti med spolom in Q16a-Q16h.

H1: $\chi^2 > 0$ ... Na populaciji je povezanost med spolom in Q16a-Q16h.

Pri vseh izbranih spremenljivkah je vrednost χ^2 večja od 0.

Natančna stopnja značilnosti (p) je manjša od $\alpha = 0,05$ pri spremenljivki Q16b (nesramno in nespoštljivo vedenje) in spremenljivki Q16e (žalitve, preklinjanje). Ničelno domnevo za spremenljivki Q16b in Q16e pri 5% stopnji značilnosti zavrnem. Ob 5% stopnji značilnost lahko trdim, da na populaciji obstaja povezanost med spolom in izkustvom nasilja v obliki nesramnega in nespoštljivega vedenja. Prav tako lahko ob 5% stopnji značilnost trdim, da na populaciji obstaja povezanost med spolom in izkustvom nasilja v obliki žalitev, preklinjanja.

Za merjenje moči povezanosti sem izbrala Cramerjev koeficient in Pearsonov koeficient kontingence. Povezanost med spolom in spremenljivko Q16b je šibka (0,099). Prav tako s spremenljivko Q16e (0,131).

Ženske so pogosteje deležne nasilja v obliki nesramnega in nespoštljivega vedenja ter žalitev in preklinjanja.

Spol in iskanje pomoči pri članih svoje delovne skupine

Tabela 8: Analiza povezanost odvisne spremenljivke Q26f in neodvisne spremenljivke spol

Kakšen je bil vaš odziv na nasilno vedenje bolnika oz. druge osebe	Q2 Spol:		
	Pearsonov koeficient	Natančna stopnja značilnosti	N
Po pomoč sem se obrnil na člane svoje delovne skupine – tima	,160	,000	1072

Predpostavke hi-kvadrata (χ^2) testa so izpolnjene.

Domnevi:

H0: $\chi^2 = 0$ ... Na populaciji ni povezanosti med spolom in Q26f.

H1: $\chi^2 > 0$ ... Na populaciji je povezanost med spolom in Q26f.

Vrednost χ^2 je večja od 0.

Natančna stopnja značilnosti (p) je manjša od $\alpha = 0,05$. Ničelno domnevo pri 5% stopnji značilnosti zavrnem. Ob 5% stopnji značilnost lahko trdim, da na populaciji obstaja povezanost med posameznikovim spolom in iskanju pomoči pri članih svoje delovne skupine, ob nasilnem vedenju bolnika oz. druge osebe.

Za merjenje moči povezanosti sem izbrala koren Personovega koeficienta. Vrednost Personovega koeficienta (0,160) kaže na nizko povezanost med spremenljivkama.

Ženske se pogosteje po pomoč ob nasilnem vedenju bolnika oz. druge osebe, obrnejo na člane svoje delovne skupine.

Oblika izvajanja zdravstvene dejavnosti in nasilje na delovnem mestu

Tabela 9: Analiza povezanost odvisnih spremenljivk Q15b, Q15d in oblike izvajanja zdravstvene dejavnosti (Q7_rekodirano)

Ali ste bili kadarkoli v svoji poklicni karieri	Spol		
	Pearsonov koeficient	Natančna stopnja značilnosti	N
b Priča nasilja nad drugim zdravstvenim delavcem	-,259	,000	1154
d Priča nasilja nad sodelavcem s strani drugega sodelavca	-,227	,000	1154

Predpostavke hi-kvadrata (χ^2) testa so izpolnjene.

Domnevi:

H0: $\chi^2 = 0$ ... Na populaciji ni povezanosti med obliko izvajanja zdravstvene dejavnosti in Q15b (Q15d)

H1: $\chi^2 > 0$ ... Na populaciji je povezanost med obliko izvajanja zdravstvene dejavnosti in Q15b (Q15d)

Pri obeh spremenljivkah je vrednost χ^2 večja od 0.

Natančna stopnja značilnosti (p) je manjša od $\alpha = 0,05$. Ničelno domnevo za spremenljivki Q15b in Q15d pri 5% stopnji značilnosti zavrnem.

Ob 5% stopnji značilnost lahko trdim, da na populaciji obstaja povezanost med obliko izvajanja zdravstvene dejavnosti, v kateri posameznik opravlja delo in njegovi prisotnosti ob nasilju nad drugim znanstvenim delavcem. Prav tako lahko ob 5% stopnji značilnost trdim, da na populaciji obstaja povezanost med obliko izvajanja zdravstvene dejavnosti (javni zavod/zasebnik), v katerem posameznik opravlja delo in njegovi prisotnosti ob nasilju nad sodelavcem s strani drugega sodelavca.

Za merjenje moči povezanosti sem izbrala koren Personovega koeficienta. Vrednost Personovega koeficienta (-0,259) kaže na nizko in negativno povezanost med spremenljivkama Q7_rekodirano in Q15b. Vrednost Personovega koeficienta med spremenljivkama Q7_rekodirano in Q15d (-0,227) pa prav tako kaže na nizko in negativno povezanost.

Uslužbenci javnih zavodov so pogosteje priče nasilja nad drugim zdravstvenim delavcem. Uslužbenci javnih zavodov so pogosteje priče nasilja nad sodelavcem s strani drugega sodelavca.

Oblika izvajanja zdravstvene dejavnosti in povodi za izbruh nasilja

Tabela 9: Analiza povezanost odvisnih spremenljivk Q21e, Q21j in oblike izvajanja zdravstvene dejavnosti (Q7_rekodirano)

Kaj je bil najpogostejši povod za izbruh nasilja	Spol		
	Pearsonov koeficient	Natančna stopnja značilnosti	N
e organizacija dela (naročanje, predolgo čakanje v čakalnici)	-,128	,000	1047
j dejavniki okolja (prostorska stiska, premalo sedežev, vročina, mraz, slab zrak)	-,148	,000	1047

Predpostavke hi-kvadrata (χ^2) testa so izpolnjene.

Domnevi:

H0: $\chi^2 = 0$ ... Na populaciji ni povezanosti med obliko izvajanja zdravstvene dejavnosti in Q21e (Q21j)

H1: $\chi^2 > 0$ ... Na populaciji je povezanost med obliko izvajanja zdravstvene dejavnosti in Q21e (Q21j)

Pri obeh spremenljivkah je vrednost χ^2 večja od 0.

Natančna stopnja značilnosti (p) je manjša od $\alpha = 0,05$. Ničelno domnevo za spremenljivki Q21e in Q21j pri 5% stopnji značilnosti zavrnem.

Ob 5% stopnji značilnost lahko trdim, da na populaciji obstaja povezanost med obliko izvajanja zdravstvene dejavnosti, v kateri posameznik opravlja delo in izbruhom nasilja, ki ga je povzročila organizacija dela (naročanje, predolgo čakanje v čakalnici).

Prav tako lahko ob 5% stopnji značilnost trdim, da na populaciji obstaja povezanost med obliko izvajanja zdravstvene dejavnosti (javni zavod/zasebnik), v katerem posameznik opravlja delo in izbruhom nasilja, ki so ga povzročili dejavniki okolja (prostorska stiska, premalo sedežev, vročina, mraz, slab zrak).

Za merjenje moči povezanosti sem izbrala koren Personovega koeficienta. Vrednost Personovega koeficienta (-0,128) kaže na nizko in negativno povezanost med spremenljivkama Q7_rekodirano in Q21e. Vrednost Personovega koeficienta med spremenljivkama Q7_rekodirano in Q21j (-0,148) pa prav tako kaže na nizko in negativno povezanost.

V javnem zavodu so pogostejši izbruhi nasilja, katerih povod je organizacija dela (naročanje, predolgo čakanje v čakalnici).

V javnem zavodu so pogostejši izbruhi nasilja, katerih povod je dejavniki okolja (prostorska stiska, premalo sedežev, vročina, mraz, slab zrak).

Zaščitni ukrepi v zdravstvenih ustanovah (Q31) glede na obliko izvajanja zdravstvene dejavnosti

Tabela 10: Primerjava porazdelitve zaščitnih ukrepov glede na obliko izvajanja zdravstvene dejavnosti v odstotkih

Zaščitni ukrep	V javnem zavodu	Lot zasebnik
a. Stalna prisotnost varnostnika v stavbi	47,3%	14,8%
b. Rdeči gumb	17,4%	10,2%
c. Osebna zaščitna sredstva (navedite):	2,2%	9,4%
d. Strokovno usposabljanje zaposlenih za primere nasilja	17,6%	14,8%
e. Strokovne smernice oz. program ukrepanja	19%	15,6%
f. Obrazec za poročanje zdravstvenega osebja o nasilnih bolnikih in/ali spremljevalcih	50,8%	19,5%
g. Utečen postopek obravnave (protokol) nasilnega dogodka v vodstvu zavoda/klinike	22,5%	6,3%
h. Možnost pravne pomoči zdravstvenemu delavcu	18,5%	10,2%
i. Protokol kriznega (medijskega in osebnega) komuniciranja v primeru incidenta	6%	6,3%
j. Možnost psihosocialne pomoči	15,5%	8,6%
k. Drugo	15,2%	32%

Predlogi za izboljšavo ankete – kakovosti podatkov

- Pri odprtem tipu vprašanj bi bilo potrebno omejiti odgovore – vstavimo omejitvev znakov ali minimalno/maksimalno število, ki ga lahko anketiranci vnesejo (starost, delovna doba, delovna doba na sedanjem delovnem mestu).
- Pri zaprtem tipu vprašanja kjer želimo, da anketiranci izberejo tri najpogostejše odgovore (Q21), dodamo zahtevano število 'checkbox-ov'.
- Uporaba opozoril za neodgovore (Q16).